

ב"ל (באר-שבע) 2928-09 - חיים שגיא נ' בטוח לאומי-סניף באר שבע

ב"ל (באר-שבע) 2928-09 - חיים שגיא נ' בטוח לאומי-סניף באר שבעמחוזי עבודה באר-שבע
ב"ל (באר-שבע) 2928-09

חיים שגיא

ע"י ב"כ - עו"ד תומר גלילי

נגד

בטוח לאומי-סניף באר שבע

ע"י ב"כ - עו"ד נעמה נוח

בית דין אזורי לעבודה בבאר-שבע

[18.02.2013]

לפני: כב' השופט יוחנן כהן

החלטה

1. בפני בקשות הצדדים להורות על הצגת שאלות הבהרה על האמור בחוות דעתו של פרופ' רוני וולף, המומחה הרפואי אשר מונה בתיק (להלן: "המומחה הרפואי").
2. השאלות אותם מבקש להציג התובע הינן כדלקמן:
 - א. באשר לקביעתך לגבי זקיפת 50% מהנכות מחלת התובע, לנטיה גנטית ונתונים אישיים - האם במסגרת הקביעה "נתונים אישיים" אין לכלול את ה-Folliculitis בעיה ממנה סבל בעבר?
 - ב. האם נכון לומר כי הקביעה "שלא ניתן לשלול מצב שמחלת ה-MF של התובע החלה ב- 95 ואובחנה כ-Folliculitis רגילה" - הינה השערה בלבד שמושמעת לראשונה?
 - ג. האם קיימת ספרות ו/או פרסומים המסקרים מקרם של טעויות באבחון שכאלה?
 - ד. האם נתקלת במקרה/ים בהם אובחנה מחלת Folliculitis רגילה כאשר בפועל החולה סבל מ-MF?
 - ה. מהי תקופת הדגירה, או החביון של MF לפני התפרצות?
 - ו. האם יתכן כי מספר רב יחסית של רופאים יטעו בהאבחנה שבין Folliculitis ל-MF?
 - ז. מהם הסימנים המעידים על מחלת MF?
 - ח. היתכן שבמשך עשרים ושניים שנה מ-1995 עד 2007 יסבול אדם מ-MF ולא תופענה תופעות לוואי או התפרצו סימנים מובהקים של MF?
 - ט. מהו פרק הזמן הידוע להתפתחות MF ומדוע בספרות להתפתחות?
 - י. היתכן כי החשיפה לחומרים שאיתם בא התובע במגע, הם שגרמו לכך שמחלת Folliculitis תחמיר ותהפוך ל-MF?
 - יא. באם התשובה על שאלה הקודמת חיובית, האם לא נכון לזקוף אחוזים נוספים בגין תנאי העבודה?
 - יב. מהם קווי הדמיון המשותפים בין המחלות Folliculitis ו-MF, וכיצד ניתן לטעות ביניהם, פרט?
 3. הנתבע השאיר לשיקול דעת בית הדין את הצגת שאלות א, ה ו ח- יב אולם בד בבד הודיע כי הינו מתנגד להצגת שאלות ב- ד ושאלה ו, שכן לטענתו שאלות אילו הינן מיותרות, ומטרתן להתעמת עם המומחה, ולבחון את הידע שלו.
 4. הנתבע הוסיף כי מעבר לשאלות אותן השאיר לשיקול דעת בית הדין, יש להציג למומחה הרפואי את השאלות הבאות:
 - א. בחוות דעתך קבעת, כי בין מחלת ה-MF ומחלת ה-Folliculitis קיים דמיון רב. בנוסף קבעת, כי קיים סיכוי שאותו Folliculitis הייתה כבר אז מחלת MF של זקיקי השערות, שלא אובחנה ככזו ולא ניתן לשלול מצב שמחלת ה-MF החלה ב-1995 לפני שהחל לעבודה במפעל הזיקוק.
 - נוכח קביעות אלו, מדוע קבעת כי יש לתת לאפשרות זו (רק) 10% סיכוי? בפרט, כאשר מקביעותיך דלעיל משתמע כי מדובר באפשרות שהינה כמעט ודאית ("דמיון רב" ו"לא ניתן לשלול")?
 - ב. בחוות דעתך קבעת, כי הנך מציע לזקוף 50% מהנכות ממחלתו של התובע לתנאי עבודתו, ואת יתר 50% לגורמים אחרים כמו נטייה גנטית ונתונים אישיים.
 - (1) מדוע ייחסת דווקא 50% מהנכות מהמחלה לתנאי עבודתו של התובע?
 - (2) כיצד מתיישבת הקביעה האמורה עם קביעתך לפיה התובע סבל ממחלה טבעית בזקיקי השערות (Folliculitis) לפני תחילת עבודתו במפעל וללא קשר אליה (גם במנותק מסברתך שמדובר למעשה באותה מחלת MF שלא אובחנה כראוי)?

- (3) האם נכון שלאור מחלתו הטבעית של התובע בזקיקי השערות סביר מאוד כי התובע היה מפתח MF גם ללא כל קשר לחשיפה כזו או אחרת? אנא נמק.
- ג. קביעתך דלעיל בדבר זקיפת 50% מהנכות ממחלתו של התובע לתנאי עבודתו מבוססת על מאמרים שאוזכרו בחלקם, בחוות דעתה של פרופ' חודק, מומחית בינלאומית בלימפות של העור, אשר טיפלה בתובע.
- (1) האם נכון, כי פרופ' חודק מציינת שקיימת היפותזה המייחסת קשר לגורמים תעסוקתיים להתפתחות ה-MF, כאשר לטענתה, מדובר בקשר אפשרי (בלבד)? אם כן, מדוע הגעת למסקנה כי קיים (בוודאות) קשר בין חשיפה לחומרים לבין התפתחות MF ומדוע ייחסת 50% לתנאי עבודתו של התובע?
- (2) כיצד חוות דעתך מתיישבת עם מאמרים, אשר מהם עולה כי לא ניתן לקבוע קשר סיבתי בין גורמים תעסוקתיים להתפתחות ה-MF.
- ד. בחוות דעתך ציינת, כי "בין כל החומרים שהוזכרו, הקשר המובהק ביותר הוא ל - Aromatic and/or halogenated hydrocarbons ולמתכות....".
- (1) איזה חומר מהחומרים שפורטו ברשימת העובדות שהועברה על ידי בית הדין גורם ל - MF?
- (2) איזה חומר מהחומרים שפורטו בעובדות משתייך לאחת משלושת הקבוצות של החומרים הנזכרים לעיל (פחמימנים ארומטיים/פחמימנים הלוגניים/מתכות)?
- (3) איזה מהפחמימנים גורם ל - MF? הארומטיים או ההלוגניים?
- (4) מהי רמת החשיפה הנדרשת בכדי שתפתח MF? והאם רמה זו קיימת במקרה של התובע?
- ה. האם יש בתשובותך לשאלות דלעיל כדי לשנות ממסקנות חוות דעתך, כולן, או מקצתן?
- ו. ככל שלא חל שינוי במסקנת לעניין התרומה של 50% של תנאי עבודה, והסיכוי של 10% שהמחלה שאובחנה כעת היא אותה מחלה ממנה סבל התובע משנת 1995, כיצד יש לשקלל את אותם 10% בשקלול הכללי כפי שהצעת בחות הדעת?
5. בנימוקיך להצגת השאלות דלעיל, טען הנתבע כי ישנה אי בהירות בחוות דעתו של המומחה הרפואי, ואף קיימת סתירה מסויימת בין המסקנות אליהם הגיע המומחה.
6. בתגובה לבקשת הנתבע להציג את השאלות, הודיע התובע כי הינו מתנגד להצגת השאלות, וטען כי כל מטרתן של השאלות, לשמש כשיפור עמדות מטעם הנתבע לקראת הגשת הסיכומים בתיק.
7. התובע הוסיף וציין בתגובתו כי יש בשאלות שהציג הנתבע משום לבחון את הידע המקצועי שלו ולצאת חוצץ כנגד קביעתו, ולפיכך אין לאפשר להציג את שאלות הנתבע בפני המומחה.
8. לאחר שעיינתי בשאלות אותן ביקשו הצדדים להציג, וכן עיינתי בחוות הדעת שיצאה מלפני המומחה, דעתי היא כי אכן קיימת חוסר בהירות בחוות הדעת, ונדרשת הבהרה.
9. המומחה הרפואי מציין בחוות דעתו כי מהנתונים אשר הובאו בפניו, עולה כי התובע היה חשוף במהלך עבודתו למגע ישיר ושוטף של חומרים ומוצרי זיקוק שונים.
9. עוד מציין המומחה הרפואי כי בשנת 2007 אובחן התובע כסובל מ- Mycosis fungoides Folliculitis MF וכי מהספרות הרפואית של העשור האחרון עולה כי קיים קשר (סטטיסטי) בין חשיפה לחומרים מסויימים לבין מחלה זו.
10. המומחה הרפואי מסביר בחוות דעתו כי "קיים קשר סיבתי רפואי בין מחלתו של התובע לחומרים בעבודתו, כאשר בשלב זה הייתי מציע לזקוף 50% מהנכות ממחלתו לתנאי עבודתו, ויתר 50% לגורמים אחרים כמו נטיה גנטית ונתונים אישיים".
11. חרף קביעות אלו, מציין המומחה כי לאור העובדה כי בשנת 1995 סבל התובע ממחלה בזקיקי השערות מסוג Folliculiti "קיים סיכוי שאותה "Folliculitis" הייתה כבר אז MF של זקיקי השערות שלא אובחנה ככזו. במילים אחרות לא ניתן לשלול ולא ניתן לשלול מצב שמחלת ה-MF החלה ב- 1995 לפני שהחל בעבודתו במפעל הזיקוק ואובחנה Folliculitis רגילה, באשר הדימיון בין שתי המחלות רב. מאחר ולעולם לא נוכל לאשר או להפריך חשד זה אני מציע באופן אמפירי לתת לאפשרות זו 10% סיכוי, ולהתחשב באחוזים אלה בשכלול הכללי".
12. כפי שצינתי, חווד דעתו של המומחה אינה ברורה שכן מחד גיסא הינו זוקף 50% ממחלתו של התובע, לתנאי עבודתו, ובאותה עת מעלה השערה כי מחלתו של התובע הינה מחלה קודמת שהייתה אצל התובע, טרם החל לעבוד בבתי הזיקוק.
13. לאור האמור, המומחה מתבקש לענות על השאלות הבאות לשם הבהרת חוות דעתו:
- א. האם נכון לומר כי השערותך בנוגע לזיהוי מחלת Folliculitis כמחלת MF הובאה לראשונה בחוות דעתך? או שקיימת תרשומת רפואית נוספת בעניין זה?

- ב. האם קביעת 50% נכות שציננת בחוות הדעת נאותם ייחסת לנטיה גנטית ונתונים אישיים, כוללים גם את מחלת ה-Folliculitis ממנה סבל התובע בעבר?
- ג. האם נתקלת במקרים בהם אובחנה Folliculitis רגילה כאשר בפועל החולה סבל מ-MF?
- ד. היתכן כי החשיפה לחומרים שאיתם בא התובע במגע הם שגרמו למחלת ה-Folliculitis שהייתה לתובע החל משנת 1995, להחמיר ולהפוך למחלת MF בשנת 2007?
- ה. באם התשובה על שאלה הקודמת חיובית, מה מידת ההשפעה של תנאי העבודה?
- ו. באם התשובה שלילית, האם נכון שלאור מחלתו הקודמת של התובע הוא היה מפתח את מחלת ה-MF, גם ללא כל קשר לחשיפה לחומרים?
14. המומחה ישיב על השאלות האמורות, באמצעות חוות דעת משלימה אשר תוגש לבית הדין עד ליום 3.3.13.
15. לעיון ביום 4.3.13.
- ניתנה היום, ח' אדר תשע"ג, (18 פברואר 2013), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.